

KIRAN MILLWOOD HARGRAVE



INSULA
DE LA
CAPĂȚUL
LUMII



Această carte este o operă de ficțiune. Numele, personajele, afacerile, organizațiile, locurile, evenimentele și incidentele sunt ori produsul imaginației autoarei, ori folosite într-o manieră ficțională. Orice asemănare cu persoane reale, vii sau decedate, evenimente sau locuri este o pură coincidență.

Există anumite locuri în care nu ai vrea să mergi.

Chiar dacă ți-aș spune că avem oceane limpezi și albastre precum cerul de vară, pline de țestoase de mare și delfini sau dealuri acoperite de păduri pline de păsări care cântă în aerul irespirabil din cauza căldurii. Chiar dacă ai ști cât de frumos și de liniștit e aici, curat și proaspăt ca sunetul unui clopoțel de sticlă. Dar nimeni nu vine aici pentru că vrea.

Nanay a mea mi-a spus că așa au adus-o, dar spune că întotdeauna e la fel, indiferent cine ești și de unde vii.

De la casa ta, călătorești călare sau pe jos, apoi cu o barcă. Bărbații care vâslesc își acoperă nasul și gura cu pânze umplute cu ierburi ca să nu împartă același aer cu tine. Nu te vor ajuta să urci în barcă, chiar dacă te doare capul și în urmă cu două săptămâni au început să te doară și picioarele, apoi să amorțească. Poate te împiedici în drum spre ei, iar ei se feresc. Mai degrabă ar vrea să te rostogolești prin spatele lor și să cazi în mare decât să te atingă. Stai și îți strângi legătura cu lucruri de acasă, ce ai salvat înainte să fie arsă. Haine, o păpușă, niște cărți, scrisori de la mama ta.

Cumva, întotdeauna e amurgul când te apropii.

Insula se schimbă dintr-un punct negru într-un rai verde la orizont. Sus, pe o stâncă cu cruce în vârf, înclinată spre mare, e un câmp de flori albe, care se ridică într-un fel ciudat. De-abia când ajungi mai aproape, vezi că are forma unui vultur și de-abia când ajungi foarte aproape, vezi că e făcut din

pietre. Atunci ți se învârtosează inima în piept, ca niște petale care se transformă în pietre. Nanay spune că semnificația vulturului alb e cunoscută în toate insulele înconjurătoare, chiar și în locurile de dincolo de marea noastră. Înseamnă: *stai departe. Nu veni aici decât dacă nu ai de ales.*

Se întunecă în timp ce intri în port. Când te dai jos din barcă, stelele își aprind micile lumini. Cineva va fi acolo ca să te întâmpine. Ei înțeleg.

Bărbații care te-au adus pleacă imediat, chiar dacă sunt obosiți. Nu au vorbit cu tine în zilele sau orele pe care le-ai petrecut cu ei. Plescăitul vâslelor nu se mai aude din cauza sunețului valurilor care lovesc plaja. Vor arde barca atunci când se vor întoarce, la fel cum au făcut cu casa ta.

Te uiți la persoana care te-a întâmpinat. Acum ești schimbat. Ca florile în pietre, ziua în noapte. Întotdeauna vei fi mai greu, întunecat, însemnat. Atins.

Nanay spune că, în alte locuri, au multe nume pentru casa noastră. Insula morților vii. Insula de unde nu te mai poți întoarce. Insula de la capătul lumii.

Ești în Culion, unde oceanul e albastru și limpede precum cerul verii. Culion, unde țestoasele de mare sapă plajele și copacii sunt plini de fructe.

Culion, insula leproșilor. Bine-ai venit acasă.



UN VIZITATOR

Eu sunt mai norocoasă decât majoritatea. M-am născut aici, așa că n-a trebuit să îndur insultele și să fiu scuipată pe stradă. Nanay a mea deja mă purta în pânțele când au venit după ea, chiar dacă nu a știut asta până când nu s-a dat jos din barcă, la o lună după ce a plecat de acasă, și a simțit o fluturare ca de aripi în burtă. Eram eu, creșteam.

Nanay a fost una dintre primele persoane care au venit aici, a fost adusă chiar înainte de vultur. A ajutat la construirea lui când eram mică, de-abia ieșită din ea, și legată strâns de spatele ei. Când au smuls pietrele de coral albite de soare de pe țarm, erau doar niște pietre. Acum, sunt o pasăre.

Îi spun asta lui Nanay când îi e frică, lucru ce se întâmplă des, chiar dacă încearcă să o ascundă. „Vezi, îi spun eu, pasărea aceea e toată din piatră de culoarea osului și e frumoasă.“ Ceea ce vreau să-i spun e că, chiar dacă trupul ei se topește, până la oase, ea încă e frumoasă. Nanay îmi răspunde: „Dar semnificația acelei păsări nu e așa de frumoasă, nu-i așa? E simbolul

Ministerului Sănătății. Înseamnă că suntem pe o insulă blestemată, o insulă a bolii.”

Uneori, aș vrea să nu spună așa direct lucruri triste.

Am observat că adulții pun adesea răul înainte. La școală, lecțiile surorii Clara sunt pline de păcate și diavoli, nu de iubire și bunătate, ca orele surorii Margaritte, chiar dacă amândouă ne învață despre Dumnezeu și Biserică. Sora Margaritte e cea mai importantă călugăriță de pe insulă, și cea mai bună, așa că aleg să o ascult pe ea în locul surorii Clara.

Nanay are alți zei, mici, pe care îi ține pe pervaz sau sub perna ei. Nu-i place că merg la biserică, dar surorile insistă. Și, oricum, îmi place sora Margaritte. Are gura largă și cele mai curate unghii pe care le-am văzut vreodată.

Ai o față foarte serioasă, mi-a spus o dată după rugăciune, dar nu a spus-o într-un fel aspru. Nanay spune că mă uit chiorăș atât de mult că o să fac riduri, dar nu mă pot abține să nu mă uit chiorăș când gândesc.

Fața mea e strămbă acum, dar din cauza soarelui. Am găsit un luminiș printre copacii de la marginea curții noastre, unde pot să îngenunchez, ca trupului meu să-i fie răcoare la umbră și fața mea să fie îndreptată spre albastrul cerului. E duminică, ziua de odihnă, așa că nu am școală și mai e o oră până trebuie să merg la biserică.

Mă uit după fluturi. Eu și Nanay am plantat semințe de flori pe terenul necultivat de lângă brutărie timp de trei veri, dar încă nu au răsărit. Nanay spune că pământul nu e bun pentru creșterea plantelor care le plac fluturilor. Încă nu am văzut niciunul în oraș. Sunt sigură că întotdeauna plutesc în spatele meu, așa cum umbra dispăre când te întorci brusc. Așa că stau nemișcată oricând îmi amintesc.

– Amihan!

– Aici, Nanay.

Nanay arată obosită și pielea îi e întinsă în jurul ochilor. Mi-a folosit numele întreg și și-a învelit fața cu pânza albastră, ceea ce înseamnă că avem un vizitator. Nu e ceva frumos, dar aproape că nu mai are nas. Când respiră, sună ca și cum aerul ar avea cârlige. A fi Atins înseamnă altceva pentru fiecare om: unii au răni ca niște pete de cerneală roz pe brațe și picioare, alții au umflături ca și cum ar fi căzut pe frunze înțepătoare sau ar fi supărat un cuib de viespi. Nanay are nasul și degetele umflate, și dureri, deși se pricepe să le ascundă.

– A venit sora Clara să ne vadă, spune ea. Șterge-ți genunchii de praf și vino înăuntru.

Îmi șterg pantalonii și o urmez. În cameră e foarte cald și Nanay a pus castroane cu apă sub ferestre ca să facă răcoare. Sora Clara stă lângă ușa deschisă și nu intră nici când vin eu. Doctorul Tomas ne-a spus tuturor că nu poți fi Atins dacă respiri același aer cu cei bolnavi, dar nu cred că sora Clara îl crede, pentru că nu se apropie niciodată de Nanay a mea și nici de ceilalți bolnavi. Dar nu se apropie nici de mine, chiar dacă eu sunt Neatinsă. Cred că nu-i plac copiii, ceea ce mi se pare ciudat pentru o călugăriță, mai ales una care e profesoară.

– Bună ziua, soră Clara, spun eu, așa cum am fost învățați, cu o voce aproape cântată.

– Amihan, spune sora Clara. Trebuie să fie un salut, dar iese monoton.

– Are probleme, soră? izbucnește Nanay prin pânza ei. Ce-a făcut de data asta? A alergat prin școală? A răs în biserică?

– Avem o adunare la biserică în după-amiaza asta. Slujba va fi scurtă, răspunde sora Clara cu răceală. Prezența e obligatorie.

– Altceva?

Sora Clara dă din cap și pleacă rostind:

– Dumnezeu să vă binecuvânteze.

Nanay trânteste ușa după ea cu bățul.

– Dumnezeu să te binecuvânteze și pe tine.

– Nanay!

Îi asudă fruntea. Își desface pânza de pe față, o atârnă de clanță și se trânteste pe scaunul ei.

– Îmi pare rău, Ami. Dar femeia aia... Se oprește. Vrea să spună ceva ce n-ar trebui și continuă cu grijă. Nu-mi place de ea.

– Ce-o să porți la slujbă? îi spun eu, încercând să-i distrag atenția.

Se supără când oamenii se poartă cu ea cum a făcut-o sora Clara: ca și cum ar trebui ocolită, nu privită în ochi.

– Cred că la fel ca data trecută.

Data trecută a fost demult, când călugărițele au început să lucreze aici. În urmă cu jumătate din viața mea. O ajut pe Nanay să se ridice, iar ea șchiopătează prin camera noastră ca să se îmbrace, bombănind. E atât de furioasă că nu îndrăznesc să mă ofer să o ajut cu nasturii.


Mă schimb și eu, în rochia albastră. Nanay nu-și poartă cea mai bună rochie, ceea ce cred că e felul ei de a arăta ce crede despre biserică.

– Am putea lua mai multe semințe de flori, îi spun eu ca să întrerup tăcerea. Să mai semănăm un pic în grădina de fluturi?

– Nu-mi mai pierd timpul cu ea. Ami, vara trecută n-a venit niciun fluture, spune Nanay. Nu cred că le place în Culion.

Stăm tăcute în cea mai bună rochie și într-una nu așa de bună, și așteptăm până e timpul să plecăm.

ADUNAREA



Biserica e cea mai frumoasă clădire de pe insulă. Îmi place aici pentru că întotdeauna e răcoare înăuntru, chiar și acum, când soarele transformă nisipul în cărbuni pe plajă. Zidurile strălucesc albe ca mijlocul corailor. Când o văd strălucind ca un far în vârful dealului, mi-e mai ușor să urc pe ultima bucată abruptă de drum, chiar dacă lui Nanay îi e mai greu decât la ultima vizită.

Stăm în spatele lui Capuno și Bondoc, care locuiesc pe strada noastră. Nanay nu a spus „amin” nici măcar o dată și nici nu s-a ridicat când trebuia, deși asta poate fi pentru că o dor picioarele de la urcare. Ceilalți copii de la școală stau în spate, toți grămadă, cum fac după ore. Când am intrat, fetele și-au aplecat capetele împreună și au şușotit. Știu că ele cred că sunt ciudată pentru că nu stau să mă joc după școală, dar Nanay are nevoie de mine ca s-o ajut acasă. Îmi strecur mâna într-a ei și o strâng. Ea e singura prietenă de care am nevoie – chiar dacă uneori mi-aș dori ca fetele să nu mai şușotească.

Părintele Fernan e gata să înceapă ultima parte a predicii lui. Săptămâna asta este despre cumpătare, ceea ce cred că înseamnă să nu bei alcool pentru că îl superi pe Dumnezeu când cânti tare pe stradă. Sper că Bondoc ascultă pentru că, chiar dacă numele lui înseamnă munte și el arată ca un munte, cântă ca o capră sugrumată.

Capuno și Bondoc sunt frați. Capuno e Atins, Bondoc nu, dar l-a urmat pe fratele lui, până la Culion, chiar și așa. Capuno e la fel de mic pe cât e Bondoc de mare, dar are o energie liniștită, asta e impresia pe care o lasă. Ei doi sunt unii dintre cei mai buni oameni pe care îi cunosc, chiar și când cântă pe stradă pentru că le lipsește cumpătarea.

– Așa că, țineți minte, data viitoare când mai treceți pe lângă tavernă, înclinați-vă pălăria spre proprietar și întoarceți-vă palmele spre Domnul. Să ne rugăm.

Eu îmi plec capul, dar Nanay îmi dă drumul la degete și își încrucișează brațele. Surorile nu observă, pentru că ni se spune să ne uităm în jos ca să vorbim cu Dumnezeu, deși se pare că El e deasupra capetelor noastre, în Cer.

Părintele Fernan face semnul crucii deasupra noastră. E liniște pentru un moment în care toată lumea se întreabă ce urmează. Părintele Fernan își schimbă expresia sumbră cu un zâmbet. Oamenii stau mai puțin dreți și șoptesc unii spre ceilalți. Nanay își desfăce puțin brațele. Sunt însemnate acolo unde intră unghiile în carne. Sora Clara stă lângă amvon, în timp ce sora Margaritte pune trei scaune acolo, apoi se așază pe unul.

Aud sunetul pașilor pe culoar și un bărbat pe care nu l-am mai văzut până atunci trece cu doctorul Tomas, a cărui față e solemnă. Străinul poartă un costum de in de culoare deschisă și cară două planșete de lemn. Merge ca o marionetă, ridicându-și picioarele foarte sus, apoi se așază pe un scaun, cu gâtul întins. Cu toții ne uităm la părintele Fernan, așteptând.

– Vă mulțumesc că v-ați alăturat nouă, începe el, de parcă tocmai am sosit. Suntem aici ca să discutăm niște schimbări foarte importante care vor avea loc în orașul Culion. Aceste schimbări pot părea ciudate la început, dar trebuie să ne amințim de planul lui Dumnezeu și să avem încredere în El.

Sora Clara încuviințează cu seriozitate, dar gura largă a surorii Margaritte rămâne strâns închisă, lipită ca un plic, iar doctorul Tomas pare îndurerat, cu fața crispată ca o caramă mestecată.

– Lângă doctorul Tomas, stă oaspetele nostru special, domnul Zamora. Toți își întorc capetele. Domnul Zamora lucrează pentru guvernul din Manila. Vă va vorbi despre viitorul insulei noastre.

Străinul se ridică de pe scaun. E atât de lung și de slab că arată ca o lăcustă când stă drept. Măinile i se bălângăne fără vlagă din încheieturi când pășește înainte și își dă jos pălăria pe care, oricum, nici n-ar fi trebuit să o poarte înăuntru.

– Pacienți și familii, începu el și eu deja știu că nu o să fie o adunare bună. Nimeni dintre cei care locuiesc aici nu se gândește la cei Atinși ca la niște pacienți, poate cu excepția surorii Clara. Mulțumesc că m-ați primit. Mi-a plăcut slujba foarte mult.

Are o voce plină și joasă, care nu se potrivește cu constituția lui slabă, și are buzele umflate ca un pește. Nanay e încordată, din nou, lângă mine, iar în față, Bondoc se lasă pe spate pe strana tare din lemn și își încrucișează brațele.

– Părintele Fernan are dreptate când spune că am venit aici să vă vorbesc despre niște schimbări foarte importante, dar a uitat să vă spună că sunt și bune. Noi, guvernul, îndreptăm Culionul spre i-lu-mi-na-re. Își lovește palma la fiecare silabă a cuvântului. Se fac progrese în lupta împotriva bolii de care mulți dintre voi suferiți. Cu tot respectul pentru doctorul